

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro}. 81.

WŁ SZRODĘ DNIA 10. PAŹDZIERNIKA 1798.

Z Paryża d. 19. Września.

Dzisiejszy Redaktor mieści w sobie następujący artykuł względem morskiej bitwy na śródziemnym morzu, niedaleko Alexandryi:

” Strata iedny części naszej floty na śródziemnym morzu jest zapewne wielkim nieszczęściem; lecz wystawiasz to nieszczęśliwe zdarzenie rzeczpospolitą Francuzką na niebezpieczeństwo? Zapewniasz nawet cieubłaganemu nieprzyjacielowi ową pewność, iaką sobie robić będzie, do znalezienia w przyszłych zdarzeniach nadziei, jeżeli nie jest zwyciężniejszym, jeżeli nie jest straszniejszym od Francyi, jeżeli jego pożytki handlowe nie są większe iak przed wojną były, do zakończenia boju, do zakończenia go przynajmniej na utrzymaniu teraźniejszego swego politycznego bytu, który go potężnym rowieanikiem czyni kraiu, który siły swoje i sposoby przez naturę swego rządu przynajmniej w dziesięciokro pomnożył? — Ludzkość wymaga bez wątpienia od nas,

abyśmy grób owych szlachetnych obywateli, który się dobru i sławie oyczyzny poświęcaią, łzami skropili; lecz wojna jest tego rodzaju, iż laury nawet wyciskają łzy czułem sercom. — Wszystkie zdarzenia wojenne potrzeba w politycznym uważać względzie. Coż Francyi szkodzi zniszczenie floty pod admirałem Bruyes, chociażby nawet całkowite było? Spóźnia w prawdzie całkowitą zemstę przeciw Anglii; lecz zwycięstwo Nelsona, chociażby nayspełniejsze było, możesz odwrócić, albo przynajmniej odwlec szczęśliwy skutek powierzoney nieszczęśliwemu Bruyes wyprawy? Jeżeli armia ma za cel Egipt, zniszczenie źródła naysnacznieszej części Angielskich bogactw, nie będzie to zwycięstwo, które armaty parku Londyńskiego zwielkim łoskotem będą głośiły przepowiedzeniem i ogłoszeniem upadku Angielskiego handlu w Indjach? — Nelson nie jest że Xerxesem, który liczną armią 300 Spartanow pobit i Ateny spalił? lecz znalazł się Temistokles i Xerxa

W Gazecie zaprzestęły Nro. 79 pod tytułem z Krakowa, poprawia się cmyłka: zamiast Rożycki Samuel cel: w ob: ma się czytać Rożycki. — Zamiast Radowski Józef cel: w nan: i ob: czytać się powinno Radoński Andrzej.

zwyciężył. Kiedy Bruyes, tak iak Leondas przeniosł śmierć nad sromotną kapi-tulacją, nie znajdziesz się u nas nowy Temistokles do zemszczenia się krwi tylu walecznych ludzi? Isam Nelson nie wi-nienże bardziej swej nieśmiertelności zwy-ciężonym, aniżeli swym czynom? — Ar-mia Egiptu nie tylko, że dalej postępo-wać może i powierzonych sobie wysokich przeznaczeń dopełnić, lecz przygotowania na Oceanie i nasze sposoby są zawsze wielkie. Wylądowanie do Irlandyi nie iestże tego dowodem, i nie okazujesz, że moment zemsty nie iest tak odległy? &c. Opłacmy śmierć Francuzow, oni są na-szemi braćmi, naszymi przyjaciółmi; lecz okazać się na takowe zdarzenie słabym i iako zwyciężonym, znaczyłoby nie znać sił naszych; nieprzyjaciół tylko cy-czynny może w tych okolicznościach opu-szczać ręce.,,

Słychać, iż generał Kleber i Menou zostali w potyczkach z Betami w Egipcie ranionemi. — Dyrektoryat (mówią tutejsze pisma) doniesie wkrótce ciachu prawodaw-czemu o dalszych szczegółach zasłanej przy Alexandryi morskiej bitwy.

Kairo, w którym się teraz Buonaparte zbayduie, iest jedno z największych miast w świecie; ale nie może być z na-szemi w Europie stolicznemi miastami po-rownane: nie ma ani regularnych wielkich rynków, ani prostych ulic, ani pięknych budynków. Ulice są brudne i ciasne, a nie będąc brukowane, wielki kurz prze-chodzący, wielbi dy &c. mieszkańcom czynią. Domy są płaskimi dachami po-kryte, na których się pomarańcowe i granatowe drzewa zaydują, i często się na nich kobiety kapuły, które tylko od pu-

blicznych krzyków mogą być widziane, którzy z małych wież Minaret zwanych, lud do modlitwy wzywaia. W Kairze iest do 300 meczetow, które są wielu małemi wieżkami ozdobione i z których co dzień 5 razy lud iest do modlitwy wzywany. Turcy nie cierpią dzwonienia. Zamek Ka-iru leży na wielkiej skale i iest grubemi murami otoczony. Przed wynalezieniem prochu bardzo był mocny; ale teraz może być we dwie godziny wzięty, bo z pobliskiej gory może być atakowany. W zamku tym iest rezydencya baszy, sala zgromadzenia dywanu, mennica, fabryka obiciow i sławna studnia Jozefa. W mie-scie zayduie się wiele ogrodow, dwor-kow, pustych placow, &c. Baron Tott po-podaie ludność tego miasta na 700,000 lu-dzi, Volney zaś tylko do 200,000. Znay-duie się tam wiele ludzi ślepych, co z tamtejszego klimatu, nieochodstwa Egi-pcyanow i żywności ma pochodzic. W gorącym Egipcie iest woda nayspierwszą potrzebą, dla tego też Egipcyanie boską część Nilowi oddają. Na początku czerw-ca zaczyna Nil wzbiierać i wzrost iego trwa aż do końca sierpnia, a czasem i do środka września. Zalanie trwa zayw-czay aż do porownania dnia z nocą, i w czasie tym Egipt podobny iest do wielkiego morza, na którym miasta rownie pływaia. Po porownaniu dnia z nocą, zaczyna Nil opadać i w prz-ciągu 2 miesięcy zay-duie się znowu między swemi brzegami. Buonaparte musiał zastym do Alexandryi przybydź, kiedy tamteka zaczęła wzbie-rac, a do Kairo kiedy naybardziej wy-gorowala. Do ost-niego miasta musiał na statkach przybydź, i na statkach się bić, iezeli się bił, i iezeli poydźle do pi-

ramidów, musi także na statkach poyść. Znaydujący się w Egipcie Francuzi, będą tam nayprzyjemniejszy używać wiosny, kiedy nam tu ostra zima dekuczać będzie.

Jenerał Moreau, który od roku nie był użyty, jest znowu do służby przywrócony i ma być równie iak jenerał Augerau przy Włoskiej armii użyty. — Zapewniają, iż jeżeli do wojny przydzie jenerał Jourdan złoży stopień członka rady 500 i obejmie znowu nad jedną armią komendę.

Jenerał Humbert, który wojskiem Francuskim w Irlandyi kommanderował, jest ten sam który pod jener. Hoche przyłożył się do podbicia Wandu, i wojnie tej koniec położył. — W Dunkierce wsadzono 5000 wojska lądowego na okręty, ale gdy się znowu przed tym portem Angielska eskadra pokazała, wysadzono go nazad.

Z Brest piszą pod d. 13 t. m. co następuje: "Już porównanie dnia z nocą nastąpiło i od 3 dni wielka panuje burza. Nieprzyjaciel musiał od naszych portów odstąpić. Okręty nasze ucierpiały także co kolwiek w porcie, ale w krotce będą naprawione."

Jeden tutejszy dziennik mowi, iż mamy w Brest przynajmniej 30 wojennych okrętów, między którymi jest 15 liniowych, do wyyscia na morze gotowych. — Wystanie obywatela Amelot do Włoch ma bardzo ważny zamiar. On ma wszystkich kommissy we Włoszech od początku wojny aż do tego czasu rachunki przegładać. — Pensya obywatela Sieyes w Berlinie ma być 80,000 liw. — Zjednoczeni Irlandczykowie darowali obywateli

lowi Savary, który Francuzkie woyska w Irlandyi wylądował, 4 piękne konie.

Dziennik (Publiciste) mowi, iż Bawarya osobny z Francją zawarła traktat. (Listy z München nie o tym nie wspominają.) — Przy Terracina na granicy Neapolu zakładają Francuzi oboz 20,000 ludzi. — Przeznaczony do Hamburga Francuzki minister obywatel Marragon już tam swoją rozpoczął podróż. — Obywatel Herman, bywszy w Madrycie konsul, jest szefem kancelaryi konsularney w wydziale ministra zagranicznych związków.

Nasze posiadłości na wyspach Korfu, Cefalonii, Zante &c. są znacznie wojskiem zmocnione. — Korsarz l'heureux decide przyprrowadził do Bordeaux Angielski okręt nazwiskiem Xz Asturyi od 15tu armat, cukrem, kawą, &c. ładowny. Procz tego przyprrowadzono do Bordeaux Duński okręt Annette, a Dorine z Elby do St. Jean de Luz.

Opiata od patentów kupieckich, fabrykantów, &c. jest znowu na rok 7 ponowiona. — Obywatel Bitaube zdał ciachu prawodawczemu rapport o pracach instytutu narodowego aż do końca ostatniego republikańskiego roku.

Dzisiaj odbywa Blanchard 47 na powietrze podróż. — W czasie ostatnich dni dopełniających był na polu Marsowym iermark, na którym same z Francuzkich fabryk towary przedawane były.

Dnia 12 różni Hiszpańscy i Batawscy kupcy podali ciachu prawodawczemu notę, w której dopraszają się o powrocie towarów, neutralnym lub sprzymierzonym królom zabranych. U dyrektoryatu mieli także audyencyą i mieszkającym w Pary-

za zagranicznym ministrom dali po iedaym exemplarzu swej noty i prosili o wstawienie się za niemi.

Z Mühlhausen (departamentu wyższego Renu) które iak wiadomo przyłączyło się do Francyi, donoszą, że nowe urządzenie bardzo się tam dobrze udało, że gwardye narodowe iuż są urządzone i czynią służbę i że mieszkańcy ogółem najlepszym tchną republikanizmem.

Z Włoch d. 12. Września.

Francuzki generał Macdonald komenderujący w Rzymie wydał ustawę, która obowięzuje xięży stawiać się w czasie buntu lub kupienia się i czynienie do przywrócenia spokoyności dopomagac. Ten, któryby nie stanął będzie iako współwinny uważany i iako taki karany, a któryby w takowym razie zginął, będzie iego oycu, albo matce pensya wyznaczona.

Narodowa gwardya Rzymska iest w Rzymie i w całej rzecyzpospolitey przyzwolicie urządzona. — Francuzkie woyska codziennie odbierają nowe posiłki. Wiele oddziałów idzie przez Ankone do Korfu, Cefalonii i innych dawniey Weneckich wysp, teraz przez Francuzów posiadanych, które mocno fortyfikuię.

Francuzcy kommissarze w Rzymie oznajmili następujący raport o w targnieciu Francuzow do Egiptu:

” Francuzka Flotta stanęła d. 1 lipca przed portem Alexandryi. Na trzy dni przed tym pokazała się Angielska flotta przed tym portem i powróciła potem do Brzegów Włoskich nazad. — Gdy port Alexandryi nie iest dosyć głęboki dla przyięcia naszej flotty, zarzuciła o trzy mile ztamtąd na morzu kotfice. — W nocy d. 1 lipca wysiadł Buonaparte z swem woys-

kiem na ląd. Na drugi dzień była Alexandrya bez Artylleryi atakowana i z namięnemi bagnetami do poddania się przymuszona. Odpor kosztował życie kilku naszych braci broni. Jenerałowie Kieber i Menou prowadzili atak; obydwu byli ranieni; ostatni kamieniem gdy do szturm przywoził. — Buonaparte zawarł z naczelnikami Arabów zobopólnie pożyteczny traktat. W czasie negocyacyi zerwali Arabowie zawieszenie broni, zamordowawszy kilku Francuzkich mytkow z okrętu Tonnant; lecz mądrość jenerała potrafi zapewne nieprzyzwoitem zapobiedz skutkom, któreby z złamania traktatu nastąpić mogły. — Po ztobyciu Alexandryi zostały inne miejsca osadzone, a szcęgelnicy Rosetta, która dobrowolnie bramy otwarła i na przeciw Francuzów deputacyą wysłała. — Buonaparte zaambarkował swoią armią na Nilu i do Kajro wysłał, a sam udał się lądem dla przywodzenia iey. — Francuzi przezwyciężywszy wszystkie zawady i przymusiwszy Mamelukow do ucieczki, którzy im się opierali, udali się przeciw Kajro i z bronią w ręku opanowali to miasto d. 23 lipca. Jenerałowie Bonn i Vial prowadzili atak przeciw Kajro. — Jak tylko Buonaparte do Egiptu na ląd wysiadł, wydał dwie odezwy: iedną do Egipskiego ludu, drugą do swoich żołnierzy. Pierwszą odbieramy na Konstantynopol w takowej osnowie:

”Wimie łaskawego i litującego się Boga! Bog tylko iest Bogiem. Nie ma Syna, ani żadnego w swoich rządach współnika!

”Oddawna iuż wzdychano za teraźniejszą chwilą, przeznaczoną na ukaranie bawliów Egipskich, którzy przybywając od

gór Georgii i Abazar, śmiać tak pięknie zarząca klima, okazować narodowi Francuzkiemu zniewagę i wzgardę, i kupcow jego obdzierać. Buonaparte wodz rzeczypospolitey Francuzkiej, podług zasad wolności, dziś widzieć się daie; iest tu, a Wszechmocne Jestestwo, Pan dwóch światow, położył swoje znamię na zniszczenie panowania bełow. Mieszkańcy Egiptu, jeżeli wam bejowie powiedaią, iż Francuzi przybyli na obalenie religii, iest to oczywistym kłamstwem. Nie wiercie temu. Odpowiedzcie tym zwodzicielom, iż Francuzi poto tylko tu przysli, ażeby tyranom wydarli prawa ubogich, iż więcej nad nich szanują Jestestwo, wielbią Proroka, i święty jego Alkoran.

"Wszyscy ludzie są równemi w oczach Boga; sam tylko rozum, talenta, umiętności, stanowią między niemi różnicę i przedział. Ponieważ bejowie nie mają tych przymiotow, iakżeby mogli bydź godnemi panowania w kraju? Pomimo ich niedołężności, będąc szczególni panami obszernych gruntów, pięknych niewolnic, dzielnych koni, wspaniałych pałacow, czyliż na to wszystko otrzymali od Boga sobie tylko służący przywilej? Jeżeli tak iest, niech go okażą, gdyż naywyższa Istność sprawiedliwa i litująca się nad ludźmi, niechce ażeby iakikolwiek mieszkańiec Egiptu, miał odtąd bydź wyłączonym od ubiegania się do naypierwszych urzędow, ani ażeby naywyższych godności osiągnąć niemógł. Porządek rzeczy, który w krótcie osoby światłe i utalentowane ułożą, wskrzesi w tym kraju szczęśliwość i bezpieczeństwo. Tyrania to i łakomstwo bełow spustoszyły kraj Egipski tak niegdys zaludniony i zyzny. Fran-

cuzi są prawdziwemi Muzułmanami. Uda-li się niedawno do Rzymu, gdzie zburzył stolicę Papieża, który pobudzał chrześcian przeciwko wyznawcom Ismalizmu, a zwracając potym bieg i zamiary swoje ku wyspie Malcie, wypędził z niey niewiernych, którzy się mniemali na to bydź stworzonemi od Boga, ażeby Muzułmanow wytępić. Po wszystkie czasy Francuzi byli prawdziwemi i szczeremi przyjaciółmi Celsarzów Ottomańskich, a nieprzyjaciółami ich nieprzyjaciół. Niech się więc na zawsze utrzyma państwo Ottomańskie, a bejowie Egipscy, ci przeciwnicy nasi, których niezmordowane łakomstwo wiodło ich zawsze do nieposłuszeństwa i nierządu, na zawsze zostaną zniszczeni i w proch obroceni. — Przynosimy dobrą przyiaźń dla tych mieszkańców Egiptu, którzy się do nas przyłączą, równie iako i dla tych, którzy zostaiąc w swoich domach, zachowywać będą ścisłą neutralność, i którzy przekonawszy się dostatecznie o dobrych naszych zamiarach, zawczasu staną się posłusznymi; ale srogie kary dla tych, którzy na stronę bełow wezmą się przeciw nam do oręża. Nie będzie dla nich ratunku, i żadnego się po nich nie zostanie śladu. Art. I. Wszyscy mieszkańcy mieysc na trzy godziny drogi od przechodu armii Francuzkiej odległych, będą obowiązani przysłać do jenerała jednego z swoich urzędników, dla oświadczenia mu swego posłuszeństwa, i zatknąć chorągiew Francuzką, która iest niebieska, biała i czerwona. — II. Każda wieś, którey mieszkańcy opierać się będą armii Francuzkiej, spaloną zostanie. — III. Każda wieś, która się podda Francuzom, obok chorągwi Francuzkiej powinna za-

tknąć chorągiew Porty ich przyjaciółki, która niech się utrzyma po wszystkie wieki!— IV. Szeikowie i znaczniejsi każdego miasta i wsi mieszkańcy, przyłożą pieczęcie na maiatki, domy i sprzęty be-
iów, i strzedz będą ażeby najmnieysza rzecz nie zginęła.— V. Szeikowie, kadrowie i imany sprawować będą swoje urzędy po-
dług swych obowiązków; zostaną się spo-
koyne w swoich mieszkaniach, zatrudniać
się będą podług zwyczaju modlitwą w
swoich Meczetach, i odprawiać pobożne
obrzędki. Wszyscy mieszkańcy Epipsy
oddadzą dzięki naywyższemu Jestestwu,
i czynić będą publiczne śluby na zniszcze-
nie Bejów. Niech Naywyższy Bóg uwie-
cznia chwałę Sultana Otomańskiego, niech
utrzyma armią Francuzką, niech rzuca
przekleństwa na Mameluków, i niech po-
lepszy los narodu Egipskiego &c. &c. &c.,

Przy tym rapporcie znajduje się dru-
gi o zaszłej przy Alexandryi morskiej
bitwie, który zgadza się ze wszystkim z
uczynionemi już w tej mierze doniesienia-
mi, i przydaie tylko okoliczność, że Fran-
cuzki admirał Bruyes w przód jeszcze od
kuli armatney zginął, niż się okręt Orient
zapalił, i że szef jenerałego sztabu wyra-
tował się z częścią ludu z niego. Z Maltań-
skich maytkow i żołnierzy nieznaydował
się żaden w tej bitwie, gdyż wszysej u-
dali się w przód jeszcze z Buonapartem
na ląd.

Z Medyolanu d. 9. Września.

Nowa konstytucya i przyłączone do
niej ustawy, stanowią liczbę członków
do wielkiej rady na 80, a do rady star-
szych na 40. Rzeczpospolita Cysalpińska
jest na 11 departamentow podzielona.
Władze publiczne są obowiązane wykonać

przysięgę republikańską. Ciało prawo-
dawcze będzie miewało co drugi dzień
selsye, i trzy miesiące na rok odpoczyn-
ku; miejsce jego zastąpi tymczasowakom-
missya z 5 członków przez obydwie rady
obraných. Rada wielka może się nara-
dzać iak tylko 41 członków jest przytom-
nych, a rada starszych 21. Ostatnia radzić
zawsze będzie przez sekretne głosy. Człon-
ki wychodzące z dyrektoryatu są członka-
mi rady starszych. Trzecia część repre-
zentantow wychodzi i jest obierana co
dwa lata. Dyrektoryat mianuje na wszyst-
kie stopnie woyskowe od kapitana aż do
jenerała kommandującego. Gwardya
ciała prawodawczego jest wzięta z siły
zbroyney pod rządem dyrektoryatu zosta-
iacey. Dyrektoryat ma władzę przez kon-
systucyą nadaną ograniczyć wolność pras-
Skarb jest pod jego zarządzeniem, &c.

Taką nam trzeseć nowej konstytucyi
nasze gazety podają, która była czytana
na sali wielkiej rady w przytomności am-
bassadorsa Trouvé, jenerała Brune, oby-
watela Faypoult, kommissarza rządowe-
go, David i Fourette, sekretarzy legacyi.
Po długich sporach względem przyjęcia
tej konstytucyi, z mnieyszenia liczby człon-
ków rad, odmiany dyrektoryatu, po od-
daleniu połowy reprezentantow, po pow-
tornym przyjęciu nowej konstytucyi w
tajnych wydziałach, nastąpiło w prowa-
dzenie urzędow, i d. 3 ogłoszono nastę-
pującą ustawę:

Imieniem rzpltey Cysalpińskiej, Rada
młodszych, mianowana, zgromadzona, i
ustanowiona za rozkazem rzpltey Francuz-
kiej, do rady starszych. Zważywszy iż
rzplta Francuzka która przez dzielność je-
nerała Buonaparte, nadała konstytucyą

rzpltey Cysalpińskiej, osądziła być potrzebą odmienić niektóre iey części; iż też sama odmieniona konstytucya uroczystym sposobem przez rady prawodawcze przyjętą została, końcem ogłoszenia iey po całej rzpltey, postanowiła: — Art. I. Konstytucya uroczystie przez ambasadora rzpltey Francuzkiej obydwoim radom prawodawczym podana, ogłoszoną będzie po całej rzpltey. — II. Pomieniona konstytucya jest odtąd sama fundamentalnym prawem rzpltey. — III. Ogłoszone są przytym imiona osób składających obiedwie rady, ostatecznie mianowane przez rzpltkę Francuzką od iey ambasadora. — IV. Potwierdzona jest nominacya osób następujących, które rzplta Francuzka podała na członków dyrektoryatu, iako to: Adelasio, Alefsandri, Lamberli, Luosi ministra sprawiedliwości i Fedele Sopranzi. Ci zatym tylko uznani będą za członki dyrektoryatu, i natychmiast obeymą swe obowiązki. — V. Przy ogłoszeniu konstytucyi, ogłoszone będzie sześć ustaw, które do niej rzplta Francuzka przyłączyła, stosownie: 1) do podziału rzeczypospolitey na departamenta. 2) Do organizacyi i podziału władz administracyjnych. 3) Do organizacyi trybunałów. 4) Do porządku rad prawodawczych. 5) Do klubów i zgromadzeń, oraz pism peryodycznych. 6) Do nadgrodzenia osobom wysłanym z rad podług następioney redukcyi. — VI. Wszystkie władze rzpltey sprawować będą swoje obowiązki, aż do dalszego rozporządzenia przez rady prawodawcze, które podług przepisanych ustaw ogłoszonym zostanie. — VII. Akr którym obydwie rady nakazały ogłoszenie konstytucyi i ustaw do niej przyłączonych, jest podanym ambasadorowi rze-

czypospolitey Francuzkiej i jenerałowi komenderującemu armią Włoską, sposobem deputacyi od obydwóch rad. — Art. VIII. Ogłoszona będzie w krotce odezwa rad prawodawczych do ludu Cysalpińskiego, stosowna do powyższych okoliczności. — Ninieyszą rezolucya podana będzie do druku. Podpisano *Scarabelli* prezyd; *Carbonesi* i *Bovara* sekretarze. — Taż ustawa przez radę starszych w tymże dniu potwierdzoną została. Nazajutrz wydano odezwę do ludu Cysalpińskiego, której treść jest: Obywatele! Ten Bohater któremu Francya tyle jest winna chwały, a Cysalpinowie swoją bytność, do tego dobrodzieystwa, przydał wam konstytucyą, ale naglony okolicznościami, i zawołany na oddanie nowych swemu krajowi usług, nie mógł nadać swojemu dziełu potrzeby doskonałości, a ta polityczna ustawa nie tak była ostatecznym rządem, iako raczej tymczasową próbą i niejakim określonym dziełem, którego doświadczenie dało poznać błędy. — Francya widziała nieszczęśliwy stan rzpltey od siebie założoney; zatrudniła się naszym losem i sposobami naprawienia onego &c. Ogłoszone także mowę którą miał obywatel Trouvé w nocy dnia 30. Początek iey był następujący: Nie tajno wam jest w jakim stanie zamieszania i skłóści znayduie się wasza oycyzna; nie tajne wam niebezpieczeństwa iakie iey groziły. Konstytucya zbyt często gwałcona, ażeby jeszcze utrzymać można iaką siłę, i zaręczyć prawa obywatelom; rząd bez sposobow, równie nie silny na zrobienie dobrego, iak na przeszkodzenie złemu; administracya niszcząca i źle zrozumiana; stan woienny niedoleżny i niezmiernie kosztowny; do-

chody w okropnym nieładzie; niedostatek Republikańskiej instrukcyi; żadne połączenie, żadney iedności w ustawach cywilnych; zewsząd nieposłuszeństwo, zaniedbanie, bezkarne łupiestwa, słowem nayszpełuiejsza anarchia. — Taki jest obraz rzplty Cysalpińskiej. Rzplta wasza przyiaciółka, wasza aliancka, nie mogła widzieć bez przestachu tę otwierającą się przepaść &c. &c. obyw: Trouvé na końcu tey mowy doniósł, iż nadzwyczajne poselstwo które mu było powierzone, kończyło się na tym ostatnim dziele.

Z Bruxelli d. 23. Września.

Dyrektoryat wyznaczył dwa miejsca dla rekwizycyonistów w nowych przyłączonych departamentach, a rekwizycyonisci mają być częścią do armii Moguncyckiej, częścią do armii Renu odestani. Wszystkłą młodzież łapią, która była w czasie wtargnienia Dumouriera werbowana i na nowo będzie do armiiow rzeczypo-politey wcielona.

Z Frankfurtu d. 22. Września.

Dnia 18 odebrali Francuzcy ministrowie w Rasztadt nadzwyczajnego kuryera z Paryża. Rozumią tu, iż zaszła przy Alexandryi morska bitwa przyłoży się do przyspieszenia z Rzeszą pokoju, aby Francya mogła Reńskiey swey armii we Włoszech lub gdzie indziej użyć.

Minister Francuzki Alquier miał u elektora Bawarskiego audyencyą, na której domagał się o oddalenie emigrantów Francuzkich. Żądał także, aby podług zaszłej ugody w roku 1796 kontrybucye i inne li-

werunki były Francuzom dostawione, a gdy to dopełnione zostanie, wnidzie Franoya z elektorem w nowe układy neutralności, jeżeliby do wojny przyysć miało.

Od Granic Tureckich d. 26. Września.

Porta czyni nawiększe przygotowania do wojny przeciw Francyi, lecz Hollenderski poseł używa wszystkich sposobow dla utrzymania pokoju.

Prywatne listy z Zemlina pod d. 25 t. m. donoszą z zapewnieniem, iż z okolic Widdynu większa część armii Tureckiej odeszła i tylko się basza Natolii blisko w 30,000 woyska pozostał, który przeciw Pasmań Oglu czyni. Zaraz po odrzuceniu przez tego buutownika propozycyy pokoju, odebrał basza Natolii rozkaz szturmowania Widdynu niech kosztuje co chce. Od tego czasu jest ta forteca ustawicznie bombardowana, na co Pasmań Oglu dobrze prowadzoną artylleryą tak dzielnie odpowiada, iż do tego momentu nie przeciw niemu nie dokazano. Wytrzymał już 30 ataków od Tureckiej armii, ciekawa jest na czym się giszy zakończy. Po ostatniej bitwie z baszą Romellii, w której przeszło 14,000 z obu stron zginęło, cofnął się ten Basza do Nisfy, gdzie odebrał rozkaz, aby pod utratą głowy zdał sprawę, tak z przegranych bitw, iako też z wielkich i niepotrzebnych wydatkow. Cofnął on się potym do Sofii, gdzie zmocniwszy swe korpus z Szurczalów, czyli góralów do 30,000 woyska, napisał do W. Sułtana, iż sam do konstantynopola przybędzie dla zdania ma sprawy z swego postępowania.

GAZETY KRAKOWSKIEY

 W E S R Z O D Ę D N I A 10 P A Ź D Z I E R N I K A 1798.

Z Londynu z 21. Września.

Wczoraj odebraliśmy tu wiadomości z Paryża aż do dnia 17 które mieszczą w sobie pobicie Francuskiej Tulońskiej floty pod admirałem Bruyes przez flotę admirała Nelson. Wiadomość ta sprawiła tu nadzwyczaj wielkie wrażenie, i czekamy z niecierpliwością depeszy admirała Nelson, którą dwór nasz urzędownie ogłosić natychmiast rozkaże.

Złociowa gorączka znowu nieszczęściem w Filadelfii panuje: wszystko, co się może ucieczką ratować opuszcza miasto. W dniach 12 i 13 umarło tam 35 osób na rzezoną chorobę. Listy z Newiork pod dnem 16 sierpnia donoszą, iż prezydent kongresu Jan Adams wyjechał do domu swoich Quiney, gdzie wcaley tey drodze od miasta do miasta miał konwoy z ładu mieyskiej, i wszędzie niezmyślone dowody miłości ludu odbierał. Kancellaryą stanu przeniesiono do Trenton, i wszelkich środków użyto, aby dalszemu szerzeniu się tey zarazy zapobiedz.

Mowią iż flotta Bresteńska wpatrzywszy porę, gdy się Lord Bridport w Torbay znaydował, wysiła na morze; lecz to jeszcze potrzebuie potwierdzenia. — Pięć liniowych okrętów wyszło z Plymouth dla zmocnienia floty lorda St. Vincent.

Sposób postępowania Francyi natchnął Amerykanow odwagą do poznania swych własnych sił. Niedawno rzeczpospolita ta nie miała i jednego wojennego okrętu dla okrycia swojego handlu, teraz ma 9 wielkich fregat, 12 wojennych szalup od 20 do 24, a sześć mniejszych od 16 do 18 armat i 10 kutrow i tyleż galerow. Rząd przeznaczył 2 miliony talarow na obronę kraju. 25,000 zaciągnęło się do regularnego woyska, które 10,000 ma być powiększone, skoro nieprzyjaciel poważy się ią atakować. Procz tego 80,000 milicyi odebrało rozkaz na pierwsze zawołanie być gotowemi do marszu.

Jeden z adjutantow generała Humbert jest Irlandczyk nazwiskiem la Roche, i żąda aby się z nim iako z wojennym jeńcem obchodzono, ponieważ on jest natu-

rallizowanym Francyi obywatelem. Czyli go rząd zechcego za takiego uważać nie jest jeszcze wiadomo.

Od floty lorda St. Vincent nadeszła wiadomość, iż na niej duch buntu zupełnie uśmierzonem został, iednak nie bez stracenia wielu buntowników. — Flotta admirała Bridport w krotce będzie znowu w stanie wyiść na morze, dla zamknięcia Breteńskiego portu, który dla wichru opuścić przymuszoną była.

Flotta kupiecka z Indyow zachodnich, szczęśliwie do portow naszych przybyła, procz dwóch czyli trzech okrętow, których niedostaie, ale spodziewamy się, iż i te w krotce nadeyda. Fregata l'Aimable na której się Pichegru znajdował, zawinęła do Deal.

Hrabia Rumford mianowany Elekto-ra Bawarskiego ministrem przy dworze naszym z München tu przybył.

Odezwa margrabiego Cornwallis ma-ło zrobiła wrażenia na umyśle tych którzy broń Francuzką odebrali. Zamiast żeby ją mieli złożyć, i z łaski królewskiej korzystać, kusili się już podwa-

razy zdobyć miasto Castlebar przed któ-rym nie dawno tak liczna armia królew-ska stała i całe opanować hrabstwo; lecz za każdym razem ze stratą odpartemi zo-stali. W Hrabstwie Wicklow kupa bun-towników pod śmiałym dowodzą Holt, bardzo się zmniejszyła; attaki ich niebyły już więcej tak śmiałe jak z początku i mówią, że Holt na którego ślapanie 300 f. szt. przeznaczono, ma już być sprawiedliwości oddany. Od niejakiego czasu mają ci buntownicy nowego dowodcę, któ-ry lubo z większą postępie ostrożnością, wszelako te same wydziwia okrucień-stwa.

Ulica Dublinu, na której się zabrani officerowie Francuzcy znajdowali, zaw-sze była ludem napętniona, który zdumie-wał się, iż te osoby potrafiły armią od 20,000 tak długie zatrudniać. — Jeńcow tych odesłano teraz z Irlandyi dla wymia-ny do Anglii. —

Woyska Angielskie mają w Irlandyi zimować, dla uśmierzenia zupełnie rozru-chu, i dla dania nieprzyjacielowi odporu, jeżeliby chciał na nowo władować.

DONIESIENIA.

C. K. Sady Szlacheckie Krakowskie zachodniej Galicyi oznajmiają tym Edyktem Panu Jano-wi Jozefowi Mielieskiemu: że Pan Franciszek Kietliński, dobr Politowa dziedzic u tych sądow o po-wroccenie sumy razem wziętych 15,300 zł. pol. z prowizją z dobr Izdebskich iemu należących, a od dziedzicow dobr Siemieradza zapłaconych bydz mających, zażobę na niego podał, i o pomoc sądu, ile sprawiedliwość wymaga, dopraszał się.

Gdy zaś sady te, nie mając wiadomości, gdzie obżałowany zostaie, lub czy weale w C. K. krajach dziedzicznych znajduje się, iemuż Panu mielieskiemu patrona tutejszego Pana Bełdowskie-go, z jego szkoda i jego kosztem zastępcą postanowiły, z którym proces ten podług ordynacyi są-dowej rozpocznie się i ukończony będzie; on przeto Edyktem niniejszym tym końcem upomina się: ażeby w czasie przyzwoitym, to jest dnia 3 listopada 1798 r. o godzinie 9 zrana sam się stawił, al-bo jeżeli takie ma prawa swego dowody, te zastępcy wyznaczonemu wcześniej przesłał, albo nako-niec innego sobie patrona obrał, tego sądom tym wymienić, i podług przepisu tych środków prawa używał, które do obrony swej sprawy za najsukuteczniejsze osądzi, gdyz wprzeciwym razie po-dług C. K. praw opiewu, wszelką niedogodność z zaniedbania wyniknąć mogącą, sam sobie przypie-sać winien ciedzie.

Jozef de Nikorowicz.

Jozef de Cronenfels.

Jan Morak.

Z Rady C. K. Sądow szlach: Krakow: Galicyi zachod. d. 12 Września 1798.
Weinman, sekretarz.

Dnia 30. października r. t. w Myslenicach w C. K. Cyrkularney kancelaryi fundi Religionis prebendy w Skawinie Cyrkutu Myslenickiego, to jest: Misericordiæ Divinæ & S. Barbaræ o godzinie dziewiątej z rana najwięcej ofiarującemu przez publiczną licytację sprzedane zostaną.

Fiskalna czyli pierwsza wywołania cena wynosi:

a. Prebendy Misericordiæ Divinæ	2159 zł. ryń. 13 $\frac{1}{2}$ kr.
b. S. Barbaræ	2538 - 55 $\frac{1}{2}$ -

Każdy do kupna dążący wadić po 10 od 100 od tej prebendy zaopatrzyć się ma, na którą licytować zamysła, bez którego nikt do licytacji przypuszczonym nie będzie.

Rubryki Intrat prebendy Misericordiæ Divinæ.

Od 75 korcy 21 garcy ornego gruntu roczny pożytek.	94 zł. ryń. 44 $\frac{1}{2}$ kr.
detto	23 - 15 -
Łąk	

Summa dochodów 117 zł. ryń. 59 $\frac{1}{2}$ kr.

Rubryki wydatków.

Kraiowych podatkow.	5 zł. ryń. 15 kr.
Kwaterowego	30 -

10 Procentowych reparacyjnych kosztów od taxowanych na

141 zł. ryń. 6 kr. budowli	14 - 6 $\frac{1}{2}$ -
----------------------------	------------------------

Summa wydatków 19 zł. ryń. 51 $\frac{1}{2}$ kr.

Po odtrąceniu tych wydatków od wyższych dochodów, zostaje czystey intraty

98 - 7 $\frac{1}{2}$ -

Ktore po 5 od 100 czynią kapitał 1962 zł. ryń. 37 $\frac{1}{2}$ kr.

Do tego taxa terażniejszych budynków 196 - 36 -

Summa całego kapitału 2159 zł. ryń. 13 $\frac{1}{2}$ kr.

Rubryki Intrat prebendy S. Barbaræ.

Od 78 korcy 17 garcy ornego gruntu pożytek roczny	104 zł. ryń. 23 $\frac{1}{2}$ kr.
7 22 Łąk	10 - 16 $\frac{1}{2}$ -
detto	3 - 20 -

10 morg 5 □ sążni pastwiska

Summa dochodów 118 zł. ryń. 6 $\frac{1}{2}$ kr.

Rubryki wydatków.

Kraiowych podatkow	3 zł. ryń.
Kwaterunkowego	30. kr.

10 Procentowy reparacyjny czynsz 3 - 2 $\frac{1}{2}$ -

Summa wydatków 6 zł. ryń. 32 $\frac{1}{2}$ kr.

Po odtrąceniu tych wydatków od wyższych dochodów, zostaje czystey intraty

111 - 28 $\frac{1}{2}$ -

Ktore po 5 od 100 czynią kapitał 2292 zł. ryń. 22 $\frac{1}{2}$ kr.

Do tego taxa potrzebnych terażniejszych budynków 246 - 33 -

Summa całego kapitału 2538 zł. ryń. 55 $\frac{1}{2}$ kr.

Opisanie tych realności z otaxowaniem y wyraźną intratą każdy chce kupienia mający w C. K. dyrekcijney Niepołomskiej kancelaryi każdego dnia przeyrzeć może, które też akta w sam dzień licytacji wszystkim zgromadzonym chce kupienia mającym do przeczytania przetożone będą.

Z Urzędu C. K. Dyrekcji Kameralnych dobr.
w Niepołomicach dnia 28. Sierpnia 1798

Talski.

Dnia 12 Listopada r. t. w Kancelaryi C. K. dyrekcji kameralney Niepołomskiej o godzinie 9 zrana, ponieważ odprawiona na dniu 27 Augusti r. t. pierwsza licytacja infra præterium fisci wrpadła.

Zaczynam powtórnie a. Przewoz na rzece Wisle pod Niepołomnicami.
b. Wolność propinacji w Kameralnych wsiach Hełmie,
Moszczenicy, i Siedlcu na 3 lata, to jest od 1 Stycznia 1799 do ostatniego Grudnia
1801 roku najwięcej ofiarującemu przez publiczną licytacją zaarendowane zostaną.

Fiskalna czyli pierwsza wywołania cena wynosi.

a. Przewozu na rzece Wisle	362 Z.R.
b. Propinacji w Hełmie i Moszczenicy	197
c. Detto w Siedlcu	130

Licytanci mają się 10 procentowym zastawem (bez którego nikt do licytacji
przypuszczonym nie będzie) zaopatrzyć.

Z Urzędu C. K. Dyrekcyi Kameralney. W Niepołomnicach
dnia 1. Października 1798.

Talski.

C. K. sądy szlache Krak. zachodniej Galicyi oznajmują tym edyktem Panu Kazimierzowi
Chwalibogowi: że zastępca malsy zadłużony s. p. Wincentego Chwaliboga adwokat Meciszewski u
tych C. K. sądów o zapłacenie summy czter: zło: 18 z prowizją, zażobę na niego podał i o pomoc
sądu, ile sprawiedliwość wymaga dopraszał się.

Gdy zaś sądy te, nie mając wiadomości gdzie on zostaje, lub czy wcale w C. K. krajach
dziedzicznych znajduje się iemuż P. Kazimierzowi Chwalibogowi patrona tutejszego Pana Hołowkę
z jego szkoda i tego kosztem zastępcą postanowili, z którym proces ten podług ordynacyi sądowej
rozpocznie się i ukończony będzie, przeto on Edyktem niniejszym tym końcem upomina się: ażeby
w czasie przywołanym, to jest w przeciągu 90 dni sam się stawiał, albo jeżeli jakie ma prawa swego do-
wody, te zastępcy wyznaczonemu wcześniej przestał, albo nakoniec innego sobie patrona obrał, tego
sądom tym wymienić, i podług przepisu tych śródków prawa używać, które do obrony swej spra-
wy za najsukuteczniejsze osądzi; ile że w przeciwnym razie podług opiewu C. K. praw wszelką nie-
dogodność, z aniedbania wynikającą, sam sobie przypisać winien będzie.

Józef de Nikorowicz.

Piekarski.

Kraufs.

Z Rady C. K. sądów szlach: Krak. zachod. Galicyi
Dnia 3 Września 1798 roku.

Weinmann.

Dnia 6 Listopada roku bieżącego przedpołudniem będą w prefekturze Przeciszowskiej 12
spuszczonych głównych stawów spodziewać się mogące ryby iako to:

4ry i 5ciu letnych karpi blisko	50 kop.
Wielkich i średnich szczupaków	6 --
Linow	8 --
Ryb stołowych	6 --

Także ustawić się niedający 1, 2 i 3 letney karpianey narybek - podług gatunków, w mniej
szych partyach przez publiczną licytacją sprzedawane.

Pierwsze wywołanie ceny jest: za kopę karpi od 9 do 12 ryńskich

za kopę szczupaków	8 do 15 --
Linow	4 --
Stołowych	3 --

Dla większej wygody, obcym kupcom, do rozwożenia i transportowania ryb, bezaki i pań-
szczyzna z tym obostrzeniem się przyrzeka: iż tylko tyle pańszczyzny się spodziewać będzie można,
ile teyże bez własnego ubliżenia dla gospodarskich potrzeb Prefektura dać będzie mogła; oprocz
tego aby odległość nie nadto, a dla tego poddany obciążonym nie był, gdzie i za każdej 4ro kon-
ny patentalny dzień 45 kr. zapłacić będzie należało.

Do zachowania ryb przez zimę może się większym kupcom 2 lub 3 sadzawki, aż do nastę-
pującej wiosny bezpłatnie ustąpić.

Do kupna dążący raczą przeto na wspomniony dzień tu się zuaydować. Oprocz tego się iesz-
sze u wiadomia, iż każdy kupiec zaraz po zabiciu zakupioney partyi, wypadła sumnę złożyć i Ryby
pod swą własną staranność odbieć ma.

Z Przeciszowa dnia 20 Sierpnia 1798 roku.

Jan Kościel, int. kassier.